

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

09.05.2025

Vår ref:

2024/50145

Deres dato:

Deres ref:

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling - Neset i Bunnefjorden - Ås kommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Statnett SF, og gir tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling ved Neset i Bunnefjorden (gbnr. 119/11 og 112/83) i Ås kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr 45 600 for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren viser til søknad mottatt 20.12.2024 fra Statnett SF der det søkes om tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved Neset (Gbnr. 119/11 og 112/83) i forbindelse med etablering av kai i Ås kommune.

Sammendrag av søknad

Statnett SF har gjennom anleggskonsesjon etter energiloven tillatelse til å etablere et kaianlegg ved Neset i Ås kommune. Anlegget skal etableres ut i Bunnefjorden fra areal hvor det i dag finnes en parkeringsplass. Formålet med anlegget er ilandføring av transformatorer og andre større komponenter til Statnett sine anlegg i regionen.

Det søkes om mudring av inntil 2 850 m³ masser, hvorav 50 m³ må sprenges, over et område på opptil 1 400 m². Mudringen vil utføres med grabb fra land og fra båt. Sprengning skal gjennomføres med små salver etter at fjellet renskes for løsmasser og steinblokker. I forbindelse med sikring av eksisterende landfylling ved kaianlegget er det også behov utfylling av inntil 360 m³ over et område på opptil 360 m².

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring i tidsperioden 09.01.2025 til 07.02.2025. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider.

Vi har mottatt 6 høringsuttalelser. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene og Statnett sitt svar til disse.

Oslofjordens friluftsråd (OF) minner om arbeidet med å gjennomføre «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv». Nå som miljøtilstanden i Oslofjorden er så dårlig må eventuelle fysiske forstyrrelser vurderes nøye før det gis tillatelser. OF etterlyser ulike alternativer til utbyggingen. De setter spørsmål ved om det ikke finnes ilandføringsalternativer i nærheten som ikke medfører større inngrep og negative konsekvenser for Oslofjorden. Dersom tiltaket allikevel planlegges gjennomført, til tross for at det vil medføre ytterligere negativ påvirkning på fjorden, ber OF om at forhold nevnt i uttalelsen hensyntas.

OF påpeker at det er kartlagt forurensede masser på land og i vann med kjente kreftfremkallende og skadelige effekter på marine organismer. De mener at mudringsarbeid derfor bør gjennomføres med minst doble siltgardiner for å hindre spredning av partikler. Videre må forurenset masse leveres til godkjent mottak. OF opplyser om at nedslamming fører til formørking av vannsøylen og hindrer lys i å trenge ned til algene. Videre vil utfylling av masser legge seg som et lokk over alt levende liv. OF påpeker at det er en betydelig mengde stein som er planlagt fylt ut i sjø og kan ikke se at det er gjennomført noen marinbiologiske undersøkelser på området.

OF viser til viktige natur- og friluftsområder i nærheten av tiltaksområdet. De uttaler derfor at anleggsarbeider bør unngås i hekketiden/sommerhalvåret og i tiden for vandrings hos anadrom laksefisk (april-oktober). De anbefaler vinterhalvåret for en eventuell gjennomføring.

OF legger merke til at det er kartlagt en rekke fremmede planter i nærområdet. De påpeker at det er viktig å ha fokus på dette for å hindre en spredning i anleggsfase og i forbindelse med massehåndteringen.

Statnett SF opplyser om at de må søke Statens vegvesen om kjøretillatelse i svært god tid før transport av transformatorer. Statnett må derfor planlegge i god tid før transporten skal gjennomføres, ofte mange år da tiltak på eksisterende veinett eller kaianlegg må etableres. De påpeker at Statens vegvesen er svært restriktive i hva de kan tillate. Videre ønsker Statens vegvesen minst mulig endringer (eksempelvis bruforsterkninger, utvidelser av vegnett og sideareal) og de er restriktive med hensyn til lengde på kjørerute. Statens vegvesen og veidirektoratet ønsker disse tungtransportene så korte som mulig på offentlig vei. Statnett har fått godkjent kjøretillatelse fra nye Nettet kaihakk til henholdsvis Tegneby/Langerud, Follo og nye Liåsen stasjon. Tidligere har Statnett kjørt fra Kambo, men etter utbygging er det nå for smalt for det utstyret de bruker. Statnett har søkt kjøretillatelse fra Moss, men har fått avslag på grunn av for dårlige bruer på strekningen. De har også søkt kjøretillatelse fra Fredrikstad, men har fått avslag på grunn av for lang kjørevei. Statnett kan heller ikke benytte Oslo havn da tunnelene på strekningen er for lave.

Statnett vil vurdere ytterligere tiltak for å begrense partikkelspredning. De bekrefter at det ikke har blitt gjennomført marinbiologiske undersøkelser.

Statnett opplyser om at de har muligheten til å legge begrensninger for når anleggsarbeidet skal gjennomføres. De ønsker å gjøre arbeidet på høsten dersom alle tillatelser foreligger. Statnett vil

unngå å utføre arbeidet i sommerhalvåret blant annet på grunn av hekking, vandring hos laksefisk, bading og fritidsbåttrafikk.

Statnett påpeker at håndtering av fremmede organismer i tiltaksområdet vil være et krav som de også er pålagt. De vil beskrive håndtering av fremmede organismer nærmere i detaljplan for energianlegg som Statnett skal utarbeide og må få godkjent av NVE før anleggsarbeidet kan starte opp.

PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget påpeker at de aktuelle vannforekomstene som berøres har foreslåtte tiltak for å nå vannmiljømålene innen 2027. All forurensende virksomhet skal unngås og måloppnåelse er avhengig av medvirkning fra alle forurensende sektorer i vannområdet. PURA viser til «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv» og at alle forurensninger til fjorden skal reduseres. Mudring og utfylling i sjø ved Nesset vil kunne forurense Oslofjorden direkte med partikler, næringsstoffer, miljøgifter og tungmetaller.

PURA opplyser om at etablering av et kaianlegg ved Nesset vil ha mange uheldige konsekvenser for vannkvaliteten i Bunnefjorden. De fraråder flytting av båtseptikmottaket. De mener at dagens beliggenhet er optimal ved hensyn til ankomst for båtene og mulighet til å benytte kiosken ved Nesset.

Til tross for planlagte avbøtende tiltak uttaler PURA at det vil være risiko for at partikler virvles opp fra sedimentene og medfører utlekking og spredning av miljøgifter i vannfasen. De viser til at sedimentundersøkelsene har påvist forurensning over normverdien. Enkelte av stoffene som er påvist kan utgjøre kroniske toksiske effekter på omgivelsene. De påpeker at dette alene tilsier at mudring og anleggsarbeid ved Nesset ikke er tilrådelig.

PURA opplyser om at selv om planlagt berguttak er beskjedent vil sprengningsarbeid i direkte tilknytning til fjorden allikevel kunne gi forurensninger av nitrogen til vannet. For å bedre tilstanden i Oslofjorden inngår reduksjon av nitrogentilførseler som et sentralt tiltak.

Videre bemerker PURA at det er flere marinaer som ligger i Bunnebotn som tidvis driver med forurensende virksomhet. De påpeker at etablering og drift av et kaianlegg vil kunne medføre ytterligere forurensende belastning i området, og er derfor ikke ønskelig.

PURA viser til at Bunnefjorden er en terskelfjord som gjør at utskiftning av vannmasser går tregt og oppholdstiden lang. Økt forurensning av Bunnefjorden vil derfor gi langvarig effekt på vannkvaliteten og i verste fall degradere denne permanent.

PURA fraråder etablering av et kaianlegg ved Nesset på det sterkeste.

Statnett SF har foreslått å flytte båtseptikmottaket noe lenger sør, men fra samme lokalitet. De opplyser også om at det er mulig å beholde båtseptikmottaket slik som i dag, men fra nytt kaihakk. Da kan det flyttes midlertidig når Statnett skal benytte kaihakk.

Statnett uttaler at de vil begrense partikkelspredning og spredning av forurenset masse/sediment gjennom avbøtende tiltak. De viser til at det er en rekke mulige teknikker som kan benyttes for å begrense spredning av partikler og forurensning.

Statnett skal vurdere alternativer til sprengning der det er mulig, men opplyser at det må vurderes på stedet av entreprenør.

Ås kommune er kritisk til at utfyllingen av masser i fjorden skal gjøres som en steinfylling med fall 1:1. Kommunen påpeker at selv om det aktuelle området per dags dato ikke er opparbeidet, så ligger området meget sentralt i forhold til det statlig sikrede friområdet Breivoll. De opplyser om at det har pågått og pågår diskusjoner om utforming av området som helhet. Ås kommune har kort strandlinje og ønsker å kunne legge til rette for både egne og nabokommunenes innbyggere og deres bruk av fjorden. På bakgrunn av dette ønsker kommunen at kanten mot sjøen utformes som et kaianlegg med loddrett avslutning mot sjøen.

Ås kommune har ingen anmerkning til selve søknaden om mudring og utfylling, men ønsker å påpeke at søknaden inneholder svært lite informasjon og vurderinger når det kommer til plassering av kaihakk på Nesset.

Statnett SF påpeker at i søknaden til Statsforvalteren etter forurensningsloven er sikring av fyllingen omtalt lokalt for selve kaihakket. Det innebærer ikke resterende del av fylling på land. Statnett har sendt Ås kommune et forslag til hvilke tiltak de kan gjøre i området rundt. De uttaler at det er en egen sak mellom Statnett og Ås kommune som ikke angår søknad om tillatelse til mudring og utfylling.

Nils Saugestad ser ikke nødvendigheten av å etablere nytt kaianlegg og setter spørsmål ved om hvorfor etablerte kaianlegg ikke kan benyttes. Han påpeker at kaianlegget kun skal benyttes med flere års mellomrom og ser derfor ikke grunnen til å etablere nytt anlegg når det kompliserte med transport av trafo er kun at den er tung.

Nils S. ser ikke at det kan være fornuftig å bruke trange farvann i Bunnefjorden som transportetappe. Han har bekymringer knyttet til økt risiko for forurensning og ulykker i et område med allerede dårlig vannkvalitet.

Statnett SF opplyser om at de allerede har et kaihakk ved Nesset, helt innerst i vika mot Breivollveien. Kaihakket er bygget inne av nærliggende infrastruktur og bådhavna. Det eksisterende kaihakket er ikke dimensjonert for dagens transportvekter og fartøystørrelser. Statsnett informerer om at ved tiltak her måtte hele kaianlegget endres og bygges ut på bekostning av nærliggende infrastruktur. Videre ville det vært nødvendig å flytte alt av brygger når de benytter kaihakket. Statnett antar også at det ville vært nødvendig med mudringstiltak i sedimenter med en høyere grad av forurensning enn i omsøkt tiltaksområde.

Statnett bekrefter at selve transformatoren er tung, men fartøyet frakter også selve transformatortransporten. Statnett påtar seg også transportoppdrag fra regionalnettselskaper. Det innebærer at det kan forekomme transformatortransportoppdrag utover Statnett sine egne oppdrag.

Skaret Marina AS spør om hvor flytebrygge med tømmestasjon for fritidsbåter ved tiltaksområdet skal flyttes. De opplyser at dagens plassering ikke har vært optimal.

Statnett SF har foreslått en plassering av flytebryggen med tømmestasjon noe lenger sør enn i dag, men fremdeles ut fra samme lokalitet som den ligger ved. Videre kan det også være aktuelt å beholde samme plassering som i dag ut fra nytt kaihakk. Statnett vil måtte gå i dialog med eier av tømmestasjonen for riktig plassering i henhold til det formålet den er tiltenkt.

Norsk Maritimt Museum har ingen innvendinger til tiltaket slik det er beskrevet.

Statnett SF registrerer at Norsk Maritimt Museum ikke har noen innvendinger.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Forurensningsforskriften kapittel 22 fastsetter et generelt forbud mot mudring og dumping fra sjøgående fartøy. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeid som kan medføre forurensninger i sjø eller vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensial

Fysiske tiltak i sjø som mudring, sprengning og utfylling kan medføre oppvirvling av sedimenter og nedslamming av omkringliggende områder. Arbeider på forurenset sjøbunn kan i tillegg medføre spredning av metaller og organiske miljøgifter.

Ettersom det er påvist at sjøbunnen i tiltaksområdet er forurenset mener Statsforvalteren det er viktig at tiltakshaver gjennomfører avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning i vannmiljøet. Miljøtekniske undersøkelser viser at sedimentene i størst grad består av silt, samt sand og grus. Prøveresultatene påviser tilstandsklasse 3 for antracen i alle tre overflateprøver og klasse 2 for PCB7 og TBT i 2 av prøvene. I prøven fra dypere lag er alle forbindelser innenfor tilstandsklasse 2.

På bakgrunn av forurensningssituasjonen i tiltaksområdet og tilstanden til Bunnefjorden stiller Statsforvalteren krav om at tiltakshaver skal etablere dobbel partikkelsperre ved alle mudre-,

sprengning og utfyllingsarbeid som skal gjennomføres i sammenheng med tiltaket. Det skal også gjennomføres turbiditetsmålinger under anleggsperioden når mudring, sprengning og utfylling gjennomføres. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av anleggsarbeidet og ved en referansestasjon som ikke er påvirket. Hvis turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidet stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke fysiske tiltak i sjø dersom turbiditetsmålerne er ute av drift.

I søknaden opplyses det at det kan bli aktuelt med sprengning. Trykkbølger fra sprengningsarbeidene kan forårsake fysiske skader, stressreaksjoner og død hos organismer i tiltaksområdet. For å ivareta naturmiljøet i området stiller Statsforvalteren krav til gjennomføring av sprengningsarbeidene. Før oppstart av arbeidene skal alt løst sediment fjernes fra fjellet. Ladningene skal plasseres i fjellet og detoneres sekvensielt for å redusere styrken på trykkbølgene. Det skal detoneres en liten ladning i vannet før hovedladningen detonerer. Hensikten med dette er å skremme vekk fugler og fisk fra området. Videre stiller vi krav om at tiltakshaver benytter den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff. Det skal benyttes elektroniske tennsystemer for å redusere plastforsøpling. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (sprengtråd, føringsrør og liknende) må samles opp.

Vannområdet PURA uttalte i sin høringsuttalelse at mudring og utfylling i sjø ved Nesset vil kunne forurense Oslofjorden direkte med næringsstoffer. Det vil kunne være noe tilførsel av nitrogen ved bruk av sprengstein som utfyllingsmasser og ved sprengning. 1 million m³ tunnelsprengt stein kan inneholde 21-64 tonn nitrogen, dagsprengt stein inneholder mindre. 410 m³ vil dermed kunne medføre opptil 20 kg tilførsel av nitrogen. På bakgrunn av omfanget av tiltaket kan ikke Statsforvalteren se at anleggsarbeidene kan tilføre Bunnefjorden vesentlige mengder med næringsstoffer i form av nitrogen.

Ved utfylling av masser i sjø skal det kun benyttes masser som tilfredsstillende konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse 2 i henhold til Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Det tillates heller ikke å bruke sprengsteinsmasser som inneholder plastarmering. Dersom det påtreffes plast eller annet avfall, skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak.

Oppgravde masser fra sjø er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent avfallsmottak eller nyttiggjøres i henhold til avfallsregelverket. Det tillates kun nyttiggjøring av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. M-608/2016. Masser i tilstandsklasse 3-5 skal leveres til avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklarerert gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Det må etableres rutiner for å fange opp eventuelt flytende avfall som oppstår i forbindelse med mudring, utfylling og sprengningsarbeidene. Oppsamlet avfall skal leveres til godkjent mottak.

Eventuell avvanning av mudrede masser kan medføre forurensning til vann. Dersom masser tas på land for avvanning, må tiltakshaver sikre at avrenning med utslipp til sjø skjer bak etablert partikkelsperre. Det tillates ikke avrenning med innhold av suspendert stoff på over 100 mg/l dersom vannet slippes tilbake til sjø. Tiltakshaver må derfor legge opp til prøvetaking og eventuell rensing av vannet dersom vannet skal slippes tilbake til sjø.

Statsforvalteren vurderer at de fastsatte vilkårene i tillatelsen vil sikre at forurensningen fra arbeidene holdes innenfor et akseptabelt nivå. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Konsekvenser for naturmiljøet

Det følger av forvaltningsloven at vi skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. I saker som berører naturmangfold gjelder i tillegg prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7.

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Ved vurderingen av § 8 er det sentrale å finne ut *hvilket naturmangfold* som kan påvirkes av beslutningen, *hvilken tilstand dette naturmangfoldet har* og *hvilke effekter* beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Vurderingen av disse tre spørsmålene utgjør til sammen kunnskapsgrunnlaget.

I Miljødirektoratets Naturbase (2025) er det ikke registrert noen naturtyper i direkte tilknytning til tiltaksområdet. Det er registrert bløtbunnsområder i strandsonen lenger sør og nord for tiltaket. Vi vurderer at naturtypene ikke vil bli negativt påvirket under arbeidene dersom vilkår i tillatelsen følges. Det er også registrert en rekke fuglearter av nasjonal forvaltningsinteresse i tilknytning til tiltaksområdet. Nord for Nesset er det også to verneområder for sjøfugl (Flatskjær og Tuskjær). Sjøfuglenes mest sårbare periode er under hekketiden. Flere sjøfugler starter hekketiden tidlig på våren.

Oslofjorden Friluftsråd uttalte at områder i nærheten av tiltaket er kjente vandringssteder av sjøørret. Det er derfor viktig at forstyrrelser under vandringsperioden begrenses i størst mulig grad.

Av hensyn til anadrom fisk, fuglenes hekkeperiode og friluftsliv settes det krav om at arbeidene i sjø ikke må gjennomføres i perioden 1. mars–31. oktober.

Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, om artene som blir berørt ved tiltaket, er god. Vi vurderer at effekten av tiltaket på naturmangfoldet er kjent. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Formålet med § 10 er å se virkningen av det konkrete tiltaket i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Da får man sumvirkningen eller den samlede belastningen på naturmangfoldet. Oslofjorden er påvirket av mange tiltak. Den samlede belastningen etter § 10 anses derfor som stor. Vi vurderer likevel at negative effekter og belastningen av det aktuelle tiltaket kan begrenses gjennom avbøtende tiltak. Forutsatt at tiltaket gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen, vurderer vi at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet i vannforekomsten *Bunnebotn* (0101020701-6-C). Vannforekomsten er vurdert til «moderat» økologisk tilstand grunnet tilstand for planteplankton, siktedyp, oksygenforhold, nitrogenforhold og fosforforhold. Den kjemiske tilstanden er vurdert som «dårlig» grunnet konsentrasjonen av en rekke ulike forurensende stoffer og miljøgifter i sedimenter. Vannforekomsten er i stor grad påvirket av diffus avrenning fra annen kilde, diffus avrenning fra byer/tettsteder og punktutslipp fra renseanlegg.

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal derfor ikke medføre forringelse eller vanskeligjøre oppnåelse av miljømål som er satt.

Mudring, sprengning og utfylling vil påvirke vannmiljøet i resipienten. Graden av påvirkning avhenger blant annet av størrelsen på resipienten, tiltakets omfang og bruk av avbøtende tiltak. I denne saken vurderer Statsforvalteren at størrelsen på vannforekomsten og omfanget av tiltaket er av den grad at miljøtilstanden i vannforekomsten ikke vil bli vesentlig påvirket av arbeidene. Tiltaket vil kunne påvirke vannmiljøet lokalt i tiltaksområdet, men dette vil være av midlertidig karakter og vil ikke påvirke vannforekomsten som helhet gitt at avbøtende tiltak benyttes. Så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer vi at tiltaket ikke vil føre til varig forringelse av vannkvaliteten eller vanskeligjøre oppnåelsen av de fastsatte miljømålene.

Samfunnsmessige forhold

I henhold til forurensningsloven § 11 femte ledd, skal de forurensningsmessige ulempene ved et tiltak sammenholdes med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. For tiltak som kan medføre forurensning eller skader på biologisk mangfold, vil samfunnsnyttene av tiltaket være et relevant hensyn å vurdere, da dette vil kunne ha betydning for om tillatelse kan gis. Jo lavere samfunnsnyttene er, desto lavere er terskelen for å avslå søknaden. Når samfunnsnyttene av et tiltak er betydelig, så vil dette kunne veie opp for noen av de miljømessige ulempene som tiltaket vil medføre.

Hensikten med det omsøkte tiltaket er å etablere kaianlegg til transport av transformatorer og andre større komponenter til Statnett sine anlegg i regionen. En rekke andre muligheter er vurdert av Statnett, men avslått av Statens Vegvesen. Kaianlegget vil være en del av tilførselen av komponenter til kritisk infrastruktur. Tiltaket vil kunne medføre lokal oppvirling av sedimenter og forurensning, og påvirkning av dyreliv særlig ved sprengningsarbeider. Vi vurderer likevel at avbøtende tiltak vil sikre at de miljømessige konsekvensene vil være av midlertidig karakter, og vil begrenses til tiltaksområdet. Vi vurderer at samfunnsnyttene av tiltaket veier tyngre enn de samfunnsmessige og miljømessige ulempene som tiltaket vil kunne medføre.

Forhold til plan

Statnett har anleggskonsesjon etter energiloven (202207039-61). NVE er konsesjonsmyndighet og Statnett må derfor ikke utarbeide reguleringsplan eller søke om dispensasjon etter kommuneplanens arealdel for å etablere kaianlegget. Statnett har dialog med Ås kommune om tiltaket.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttene overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til tiltaket. Statsforvalteren gir derfor tillatelse til Statnett SF til mudring og utfylling i Ås kommune. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av

tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Statnett SF tillatelse til mudring og utfylling ved Nesset (119/11 og 112/83) i Ås kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om fastsettelse av gebyrsats for saksbehandlingen

Søker skal betale gebyr for vår behandling av søknaden (jf. forurensningsforskriften § 39-3). Ut fra opplysningene som er gitt i søknaden, har vi plassert saken i gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Saksbehandlingsgebyret i sats 6 er 45 600 kr. Grunnlaget for valg av gebyrsats er forventet ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden.

Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statnett

ÅS KOMMUNE

OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD

Skaret Marina AS

Norsk Folkemuseum

Nils Saugestad

Pura vannområde Follo / Oslo

Postboks 195

Vaterlandsveien 23

Myrveien 41C

1431

3470

1406

ÅS

SLEMMESTAD

SKI

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Bunnefjorden i Ås kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato til arbeidene er ferdigstilt, med forbud mot mudring, sprengning utfylling og sprengning fra 1. mars til 31. oktober

Bedriftsdata

Tiltakshaver: Statnett SF
Tiltakshavers adresse: Postboks 4904 Nydalen, 0423 Oslo
Org. nummer: 974798395
Tiltaksområde: Nettet i Bunnefjorden i Ås kommune
NACE-kode og bransje: 35.120 - Overføring av elektrisitet

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2025.0201.T		
Tillatelse første gang gitt: 09.05.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret:
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Brage Sævarang rådgiver

Endringslogg

Endrings- nummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
00.	09.05.2025	2024/50145	Tillatelsen ble gitt

Innhold

Endringslogg.....	1
1 Tillatelsens ramme.....	3
2 Generelle vilkår.....	3
2.1 Gjennomføring av tiltak.....	3
2.2 Sikring av tiltaksområdet.....	3
2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring.....	3
2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen.....	3
2.5 Utslippsbegrensninger.....	4
2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	4
2.7 Endring av vilkår.....	4
2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold.....	4
2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare.....	4
2.10 Internkontroll.....	4
2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø.....	5
2.12 Tilsyn.....	5
3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	5
3.1 Miljørisikoanalyse.....	5
3.2 Forebyggende tiltak.....	5
3.3 Avvikshåndtering.....	5
3.4 Etablering av beredskap.....	6
3.5 Varsling av akutt forurensning.....	6
4 Mudring.....	6
4.1 Gjennomføring av mudring.....	6
4.2 Håndtering av mudrede masser.....	6
5 Sprengning.....	7
6 Utfylling.....	8
6.1 Gjennomføring av utfyllingen.....	8
6.2 Krav til utfyllingsmasser.....	8
7 Kontroll og overvåking.....	8
7.1 Kontroll- og overvåkingsprogram.....	8
7.2 Overvåking.....	9
7.3 Kvalitetssikring av målingene.....	9
8 Støy.....	9
9 Rapportering.....	9

1 Tillatelsens ramme

Det gis tillatelse til mudring, sprengning og utfylling i Bunnefjorden i forbindelse med etablering av kaianlegg ved Nesset i Ås kommune.

Det gis tillatelse til mudring av inntil 2 800 m³ masser og sprengning av inntil 50 m³ over et areal på inntil 1 400 m².

Tillatelsen gjelder også utfylling av inntil 360 m³ steinmasser over et areal på inntil 360 m².

Av hensyn til anadrom fisk, viktige fuglearter og friluftsliv tillates det ikke sprengning, mudring eller utfylling i Bunnefjorden i perioden 1.mars til 31.oktober.

Ved sprengning, mudring eller utfylling skal det etableres minst dobbel partikkelsperre rundt tiltaksområdet for å begrense spredning av forurensede partikler. Det tillates ikke å gjennomføre sprengning, mudring eller utfylling av masser dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Tiltaket skal gjennomføres som beskrevet i søknaden og i henhold til anleggskonsesjon fra NVE.

Statnett SF (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 9. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning, eller annet er bestemt i tillatelsens punkt 3 til 9.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. vilkår 3.5.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.4 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig, under rolige strøm- og vindforhold, og med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet ved alle mudrearbeider. Partikkelsperre må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperre fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Partikkelsperre skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer.

Det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle mudrearbeider som gjennomføres i forbindelse med prosjektet.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Eventuell avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres. Dersom det skulle bli aktuelt å avvanne mudrede masser, må vannet gjennomgå rensing før det eventuelt slippes

tilbake til vannforekomsten. Mengden suspendert stoff i utslippsvannet skal ikke overstige 100 mg/l.

Mudrede masser må oppbevares i tette oppsamlingsarrangement til massene har blitt karakterisert. Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår 9.

Mudrede masser er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent avfallsmottak som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Mudrede masser i tilstandsklasse 3-5 skal leveres til godkjent avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

5 Sprengning

Tiltakshaver skal benytte den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff.

Før oppstart av sprengningsarbeidene skal alt løst sediment fjernes fra fjellet. Ladningene skal plasseres i fjellet og detonerer sekvensielt for å redusere styrken på trykkbølgene.

For å skremme vekk fugler, fisk og/eller sjøpattedyr fra området skal det detonerer en liten ladning i vannet før hovedladningen detonerer.

Det skal benyttes elektroniske tennsystemer for å redusere plastforsøpling. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (fôringrør og liknende) skal samles opp. Det må etableres skriftlige rutiner for oppsamling av avfall som flyter i elva.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet ved alle sprengningsarbeider. Partikkelsperre må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperre fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle sprengningsarbeider som gjennomføres i vannforekomsten eller i strandsonen.

Partikkelsperre skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer.

Mengder og tidspunkt for sprengning samt sprengningsdybde og sprengningssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

6 Utfylling

6.1 Gjennomføring av utfyllingen

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet ved alle utfyllingsarbeider. Partikkelsperre må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperre fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Partikkelsperre skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser, samt utfyllingssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Det må gjennomføres turbiditetsmålinger ved alle utfyllingsarbeider som gjennomføres i vannforekomsten eller i strandsonen.

6.2 Krav til utfyllingsmasser

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse 2 i henhold til M-608/2016. Det tillates heller ikke bruk av reaktive bergarter eller byggnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall i utfyllingsmassene, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Massene skal inneholde minst mulig sprengstoffrester. Det må på bakgrunn av en miljørisikovurdering, tas stilling til om det er behov for å spyle utfyllingsmassene for partikler og uomsatt sprengstoff før utfylling. Det må i den sammenheng også vurderes om det er behov for å rense eventuelt spylevann for partikler. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter¹.

7 Kontroll og overvåking

7.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i vannforekomsten i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Det må i tillegg etableres et måleprogram for eventuelt utslipp av vann fra avvanning av muddermasser, samt eventuelt utslipp av vann fra spyling av masser.

¹ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

7.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjoner som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjoner som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses.

Det må gjennomføres jevnlig oppfølging og vedlikehold av turbiditetssensorer for å sikre at de fungerer som forutsatt.

Turbiditetsmålere må plasseres på en slik måte at de fanger opp partikkelspredningen fra tiltaket. Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for hvorfor turbiditetsmålere plasseres der de gjør. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen.

7.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

8 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

9 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket. Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring, samt mengde masse mudret.
- Angivelse av utfylt område (angitt på kart med koordinater), utfyllingshøyde, tidspunkt for utfylling og mengde masse utfylt.
- Angivelse av utsprengt område (angitt på kart med koordinater), sprengningsdybde, tidspunkt for sprengning og mengde masse sprengt.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/avfallsmottak etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert. Dersom masser er nyttiggjort skal det dokumenteres at massene som er nyttiggjort er frie for forurensning.
- Dokumentasjon på at masser som er fylt ut tilfredsstillende tilstandsklasse I-II i henhold til M-608/2016.
- Dokumentasjon på konsentrasjoner av suspendert stoff i utslippsvann fra avvanning av muddermasser og eventuell spyling av utfyllingsmasser (hvis aktuelt).

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.5

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran(2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rett kjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350